

قوانین

شبکه‌های مجازی دانش‌آموزی

محمد حسن سنگانیان
دبیر علوم منطقه ۲ تهران

○ تعداد افراد فعال گروه کم بود.
○ یک روز در گروه بعد از حال و احوال از اپلیکیشن وایبر کله کردم که بی‌در و پیکر است و گفتم تلگرام را دوست دارم.
○ صبح فردا دو گروه M۳۹ در تلگرام بود که من عضو هر دو بودم: یکی حدود ۱۰ عضو و دیگری ۱۵ عضو داشت که بعضی بچه‌ها و معلم‌ها هم بودند.
○ با تصمیم بچه‌ها گروه بزرگ‌تر باقی ماند و گروه کوچک‌تر در آن ادغام شد.
○ فرصت مناسبی پیدا کرده بودم؛ گروه جدید را می‌شد تا زیاد شدن اعضا و ایجاد روال‌های ناخواسته، شکل داد.
○ یک پیام به صورت دعوت‌نامه دادم: «سه‌شنبه ظهر به محل کلاس من بیایید تا با هم صحبت کنیم. لطفاً این پیام را در مدرسه با بقیه در میان نگذارید.» (این حرفم برای این بود که بچه‌هایی که موبایل و تبلت نداشتند یا در شبکه‌های مجازی عضو نبودند، به دلیل حرف من و جدی گرفتن این گروه مجازی تغییر رویه ندهند).
○ تا روز قرار، تعداد اعضای گروه M۳۹ تلگرام به ۳۰ نفر (با احتساب معلم‌های حاضر) نزدیک شد. در جلسه ۲۴ نفر دانش‌آموز و یک معلم غیر خودم حضور داشتند.
○ ابتدا به صورت بارش فکری مزایا و معایب گروه M۳۹ وایبر مطرح شد که عموماً راضی نبودند؛ از بحث دو طرفه خیلی شاکتی بودند یا اینکه سؤال‌های مهم دیده نمی‌شد.
○ بعد، با مشارکت هم قوانین اجرایی برای گروه جدید نوشتیم و حتی برای رعایت شدنشان به صورت تدریجی پیامدهایی طراحی کردیم تا قوانین ضمانت اجرایی هم داشته باشند.

اواسط مهرماه، زنگ تفریح، وسط راهرو
○ آقا اجازه شماره‌تون چنده؟
○ شماره منو می‌خوای چیکار؟
○ آقا لازم داریم؛ می‌خوایم تو گروه بچه‌ها ادتون کنیم. من هم که بدم نمی‌آمد در جمع بچه‌ها حضور بیشتری داشته باشم، شماره‌ام را کف دستش نوشتم! هنوز به خانه نرسیده بودم که در گروه M۳۹ وایبر اد شدم.
○ تعداد پیام‌ها در یک ساعت گاهی به ۱۵۰ می‌رسید.
○ اگر چهار - پنج روز گروه را چک نمی‌کردم، حجم پیام‌های دریافتی موجب اختلال در اپلیکیشن وایبر می‌شد.
○ خیلی از پیام‌ها استیکرهای پشت‌سر هم و در جواب هم بود.
○ خیلی از مطالب گپ‌های دو نفره، آن هم در یک جمع ۷۰ نفری بود.
○ موضوعات کاربردی مثل سؤال از عنوان یا چند و چون تکالیف هم در پیام‌ها بود؛ مثلاً: «تکلیف کلاس هشتم شهید رجایی برای درس ریاضی چیه» که چنین سؤالی در پیام‌هایی با آن حجم گم می‌شد، یا فرستنده مجبور بود چندبار سؤالش را مطرح کند.
○ بسیاری از اعضا را نمی‌شناختم؛ چون عکس‌ها و اسم‌ها مستعار بودند و امکان داشت برخی از اعضای گروه از فامیل یا دوستان غیر مدرسه‌ای دانش‌آموزان باشند.
○ چند بار در گروه «کل‌کل» و بحث‌های «رو کم کنی» پیش آمد.
○ چندبار هم لطیفه‌های نامناسب برای جمع یا عکس و فیلم کمی نامناسب در گروه به اشتراک گذاشته شد که در گروه بعد از آن مطلب یک «» گذاشتم و همین باعث شد فردی که پیام نامناسب گذاشته بود، بعد از علامت تعجب من، توسط بقیه به نوعی بازخواست شود. از آن به بعد به‌طور خصوصی پیام می‌دادم که مثلاً «این مطلب شایسته جمع ما نبود».
○ معلم‌ان و همکاران دیگری هم در جمع بودند.

اهداف

- اطلاع‌رسانی درباره تکالیف
- رشد علمی
- نشر دوره
- هم‌فکری
- لذت بردن
- ارتباط با معلمان
- رفاقت
- تمرین زندگی اجتماعی

قوانین

- رعایت ادب و احترام
- فقط معلمان دوره Add شوند.
- شکلک‌های متعدد نفرستیم
- چت خصوصی نکنیم
- تعویض اسم و عکس گروه با رأی‌گیری
- شب‌هایی که فردایش مدرسه باز است، ساعت ۲۲ به بعد پیامی رد و بدل نمی‌شود و در شب روزهای تعطیلی تا ساعت ۲۴ امکان ارسال پیام هست
- رعایت هنجارها
- هر عضو Leave می‌دهد بی‌اجازه Add نکنیم

پیامدهای مرحله‌ای رعایت نکردن قانون

۱. ۲۴ ساعت مرخصی (۲۴ ساعت در گروه پیام نمی‌دهد)
۲. ۴۸ ساعت مرخصی
۳. Remove یک هفته
۴. Remove یک ماهه
۵. منفی یک نمره خود راهبری کلاسی

کارگاهی و با حضور اولیا برگزار شود. با توجه به اینکه جلسه حالت هم‌اندیشی هم داشت، تصمیم گرفتیم آن را در دو نوبت و برای دو گروه پایه (هر نوبت ۲ کلاس از ۴ کلاس) برگزار کنیم.

همچنین مقرر شد در فرم دعوت‌نامه اولیا به جلسه، سؤالاتی نیز در این باره مطرح کنیم که در جلسه به آن‌ها پرداخته شود.

پیش از برگزاری جلسه در دو کلاس خودم در ده دقیقه آخر با بچه‌ها گپ و گفتی داشتم که طی آن جواب سه سؤال را به صورت بارش فکری ثبت کردیم:

۱. دوست دارید در جلسه هم‌اندیشی، به اولیای شما درباره شبکه‌های مجازی چه نکاتی گفته شود؟
۲. حضور معلمان در گروه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
۳. اکنون که معلمان در گروه‌ها عضو هستند، از آن‌ها چه توقعاتی دارید؟

ناگفته نماند که اپلیکیشن تلگرام نسبت به سایر توانمندی‌هایی دارد که اجرای قوانین را ممکن می‌سازد؛ مثلاً معلوم می‌شود که عضو جدید را چه کسی اضافه کرده یا ادمین گروه می‌تواند فرد خاطی را از حضور در گروه محروم کند و...

ظرف حدود دو هفته گروه جدید به ۷۰ نفر (تقریباً مساوی گروه قبلی در وایپر) رسید.

پیام‌ها در ابتدا صرفاً کاربردی بود و تعدادشان گاهی به ۲۰ عدد هم نمی‌رسید تا کم‌کم گروه تلگرام به گروه اصلی و فعال دوره تبدیل شد.

جالب این بود که قبل از ورود ادمین به موارد خلاف قانون بچه‌ها خودشان به هم تذکر می‌دادند که مثلاً پیام خصوصی جواب سؤال را بدهم یا بعد ساعت ۲۲ چرا مزاحم می‌شوی و...
کم‌کم با سؤالات اولیا و گاه بچه‌ها در مورد شبکه‌های مجازی در گروه معلمان راهنمای هشتم، مصوب شد که یک جلسه دانش‌افزایی اولیا با موضوع شبکه‌های مجازی به صورت

دوست دارم اولیا بشنوند

۱. ارتباط با دنیا
۲. ۱۵ دقیقه یا ۲ ساعت
۳. اعتماد
۴. چیز بد
۵. آنلاین برای دینگ فوری
۶. چت
۷. اطلاع رسانی
۸. نیمه پر لیوان
۹. دانش افزایی
۱۰. سرگرمی
۱۱. جزوه، کتاب
۱۲. می خواهم چت را پاک کنم
۱۳. وقت مفیدم کم شده است
۱۴. شناخت
۱۵. حذف نشه
۱۶. تلف شدن وقت
۱۷. خبر رسانی
۱۸. سؤال درسی
۱۹. سؤال امتحانی
۲۰. مدیریت صحیح توسط اولیا
۲۱. زمان بندی
۲۲. گیر ندهند
۲۳. نظارت کم اولیا
۲۴. از کار و زندگی نیفتیم
۲۵. نگاه مثبت
۲۶. خوبی هایی هم دارد
۲۷. گروه های علمی

نظرات دانش آموزان (بدون پالایش و ویرایش)

۲ ارزیابی حضور معلمان در گروه ها

۱. راحت نیستم
۲. باید کمی مؤدب باشیم
۳. پاچه خواری زیاد می شود
۴. صمیمیت کم می شود
۵. ادب بالا می رود
۶. صمیمیت با معلم ها بیشتر می شود
۷. توجه ما خراب می شود
۸. نیاز به اشتباه
۹. غیبت کنیم
۱۰. معذیم
۱۱. سوتی
۱۲. عذرخواهی
۱۳. لو رفتن رموز
۱۴. مجبور به ظاهر سازی

۳ توقعات از معلمان عضو

۱. جواب بدهند
۲. اجازه راحت بودن با آنها
۳. معلم ناظم گروه نباشد
۴. به هر چیزی تذکر ندهند
۵. تذکرات خصوصی بدهند
۶. آزادی بیشتر باشد
۷. موارد حاد را تذکر بدهند
۸. وجهه ما پیشتان خراب نشود
۹. متوجه تفاوت مدرسه و گروه باشند
۱۰. برای همه موارد تذکر خصوصی دهند
۱۱. به سوتی های اصلاح شده حساس نباشند

متن
دعوت نامه و
پرسش نامه

ولی گرامی با سلام

با توجه به گسترش روزافزون شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی و استفاده از اپلیکیشن‌های مرتبط مانند WhatsApp، Telegram، Viber و... برآنیم تا با همکاری و مشارکت اولیای محترم پایه هشتم جلسه دانش‌افزایی و هم‌اندیشی در این زمینه داشته باشیم.

بنابراین، از شما دعوت می‌کنیم ضمن پاسخ به سؤالات زیر، در جلسه یاد شده شرکت فرمایید.

سؤال اول: در زمینه شبکه‌های اجتماعی یاد شده چه سؤالات یا ابهاماتی برای شما وجود دارد؟

سؤال دوم: در این زمینه چه تجارب مثبتی داشته‌اید؟

در پاسخ به سؤال اول چند جواب پر تکرار وجود داشت:

- اطلاعاتی ندارم. آشنا نیستم و لطفاً معرفی کنید.
- خودم تا حدی استفاده می‌کنم و نگران خطرات آن هستم.
- با توجه به اینکه یک ابزار زندگی امروزی بوده و استفاده از آن‌ها اجتناب‌ناپذیر خواهد بود، چه سنی را برای شروع به کار بستن آن‌ها معرفی می‌کنید؟

در پاسخ سؤال دوم پاسخ‌های پر تکرار چنین بود:

- اجازه استفاده به او ندادم یا اصلاً برای فرزندم موضوعیتی ندارد.
- از وسیله مشترک استفاده می‌کنیم که گاهی رصد می‌کنم.
- به صورت پنهانی کل پیام‌ها یا بحث‌ها را چک می‌کنم.
- به فرزندم اطمینان دارم و کنترلی روی ارتباطات او ندارم.

گزارش جلسه هم‌اندیشی:

در جلسه، در ابتدا معرفی مختصری از برخی شبکه‌های موجود داشتیم و درباره امکانات مختلف هر یک توضیح کوتاهی دادیم. و سپس برخی از مزایا و معایب این شبکه‌ها را توضیح دادیم و در آخر با حدیثی از مولای متقیان به قسمت اول جلسه خاتمه داده شد. حدیث این بود: فرزندان خود را برای زمان خودشان تربیت کنیم.

– در قسمت بحث آزاد و هم‌اندیشی مواردی مطرح شد:

- تشکر از حضور معلم‌ها
 - سؤال در مورد رسمی بودن یا اجباری بودن حضور از طرف مدرسه
 - به اشتراک گذاری تجربیات اولیا
 - تأکید بر جاسوسی کردن برخی از شبکه‌ها.
- جمع‌بندی این جلسه به‌طور کلی این‌گونه بود که مسئولیت و اختیار در دست اولیای محترم است که با شناخت قبلی و جدید خود و آشنایی با مزایا و معایب و شرایط خانوادگی و فردی فرزندشان در مورد سیاست خود تصمیم خواهند گرفت.